14.11.2023

Vastaukset valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaostossa 9.11.2023 esitettyihin kysymyksiin

Edustaja Sarkomaa esitti valtiovarainvaliokunnan kunta- ja hyvinvointijaostossa 9.11.2023 valtiovarainministeriölle seuraavat kysymykset toivoen niihin kirjallista vastausta. Koska kysymykset koskevat sosiaali- ja terveysministeriön toimialaa, vastaukset kysymyksiin on laadittu sosiaali- ja terveysministeriössä.

1. Onko KUVA-mittaristossa mukana erikseen hoitotyötä?

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuusmittariston (KUVA) indikaattorikokonaisuus tukee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ohjausta ja johtamista. KUVA-mittaristo sisältää tietoa väestön elinoloista sekä hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, palvelujen tarpeesta ja käytöstä, palvelujen saatavuudesta, saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, palvelujen kustannuksista sekä palvelujen laadusta ja vaikuttavuudesta.

KUVA-mittaristo koostuu noin 500 indikaattorista jakautuen tehtäväkokonaisuuksiin ja ulottuvuuksiin sen mukaan, mistä ilmiöstä tai ulottuvuudesta ne kertovat. Tehtäväkokonaisuudet ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kokonaisuuksia, esimerkiksi suun terveydenhuolto tai ikääntyneiden palvelut. Ulottuvuudet ovat arvioinnin kohteita, esimeriksi palvelujen laatu tai kustannukset. Hoitotyön merkityksellisyys tulee esille monessa KUVA-mittarissa erityisesti välillisesti. KUVA-mittaristoa koskevat muutosehdotukset käsitellään KUVA-asiantuntijoiden toimesta. Muutosehdotuksia arvioidaan mittariston käyttötarkoituksen, kokonaisuuden sekä muutoksen tuoman lisäarvon perusteella käyttäen muun muassa WHO:n suosittamia kriteerejä: indikaattorin tärkeys, merkittävyys, uskottavuus, luotettavuus ja käyttökelpoisuus.

2. Miten sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisten laaturekisterien kehittäminen etenee ja miten laaturekisterien ylläpitämiseen ja kehittämiseen on varauduttu valtion talousarviossa ja valtiontalouden kehyksissä?

Sote-palveluiden tietojohtamisen, sisältäen tiedolla johtamisen, kokonaisuuden kehittäminen etenee erityisesti puutteellisten tietoalueiden, kuten sosiaalihuolto, lääkehoito ja -huolto sekä vaikuttavuus osalta. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan systemaattista, vertailukelpoista laadun, vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuustiedon (jatkossa vaikuttavuustieto) tuotantoa, tiedon analysointia ja hyödyntämistä tulee tehostaa. Edellä mainittua vaikuttavuustietotuotantoa kehitetään osana kansallista tietojohtamisen ohjelmaa, joka kokoaa hallinnonalan tietojohtamisen kehittämistyön eri palveluiden osalta yhdeksi ohjauskokonaisuudeksi.

Vaikuttavuustiedon kattavuutta kehitetään myös osana laaturekisterien jatkokehitystä, jonka tarkoituksena on laajentaa laaturekisterien kattavuutta uusiin asiakas- ja potilasryhmiin sekä tehostaa tiedon hyötykäyttöä

kehittämällä vertaisarviointia ja vaikuttavuusarvioinnin osaamista. Tietotuotantoa vahvistetaan myös muilla laatu- ja vaikuttavuustiedoilla, kuten esimerkiksi asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä palvelun kokemusta ja ihmisen vointia kuvaavilla tiedoilla.

Kansallisen laaturekisteritoimintaan on kehyspäätöksessä 2023-2026 pysyvä 1,4 milj. euron vuotuinen määräraha, joka siis sisältyy vuodesta 2023 alkaen THL:n toimintamenomomenttiin 33.03.04.